

‘Barbablava’ o el doctorat d’Àurea Màrquez

L'elenc de *Barbablava*, l'esperança de les dones.

El setembre del 2012, les actrius Empar Capilla i Almudena Lomba, amigues de feia temps des que havien coincidit a l'escenari del Liceu, van decidir crear companyia pròpia, amb la voluntat d'oferir “històries noves, fresques i originals”. I en aquest propòsit van interessar Clara de Ramon i, més endavant, dos professionals d'una més dilatada experiència: Àurea Màrquez i Xavier Ripoll. El nom amb el qual van batejar el grup –A les Golfes de la Bohème– suggeriria en principi un refús absolut de tota presumptuositat. Ara bé, com que les “golfes” suposo que s'usen com a adjectiu, en una accepció encara no admesa pel DIEC, el nom anunciaria una colla d'actrius desmanegades i amb poques ganes de respectar la moral social, si no fos per la preposició inicial que ens remet a l'alta estança dels mals endreços, on van a parar coses poc decoroses o inservibles. Sigui com sigui, del nou grup cal esperar, penso, un teatre crític, reivindicatiu, escassament ortodox i força exigent amb les formes, si cuiden les produccions com han cuidat la seva presentació en el Teatre Tantarantana.

Després d'una cerca pacient de quasi dos anys, la companyia va descobrir el text de l'alemanya Dea Loher (Traunstein, 1964) *Barba blava*, que responia

Joan-Anton Benach

als seus objectius i inquietuds. La sort va fer que la directora Lurdes Barba, coneixedora de l'obra de la dramaturga, s'interessés pel projecte i acceptés muntar la versió contemporània de la llegenda del sanguinari assassí. *Barbablava*, així, amb un sol nom propi, duria com a subtítol *l'esperança de les dones*, enunciat prou eloqüent del cinisme amb què Dea Loher es plantejà la història. Amb un sol protagonista masculí –Xavier Ripoll com a “Enric”, evocació d'Enric VIII d'Anglaterra, monarca especialitzat a enviudar que inspirà el conte de Charles Perrault a finals del segle XVII– l'espectacle haurà servit, probablement, per esborrar les angúnies que Lurdes Barba va suportar

“La peça és una filigrana tragicòmica que juga amb el conegut veïnatge entre amor i mort”

en el muntatge d'*Ocells i llops*, un Sagarra essencialment domèstic obligat a sobreviure a la intempèrie de la Sala Petita del TNC.

Personalment, *Barbablava* m'ha interessat per diverses i molt concretes raons. En primer lloc pel text de Dea Loher, una filigrana tragicòmica que juga amb el conegut veïnatge que es dona entre l'amor i la mort. I terrible paradoxa: per l'exacerbació amorosa femenina la crueltat assassina de l'amant pot ser un alliberament quan no hi ha la perspectiva d'una reciprocitat. Pel que fa als resultats de la representació, cal destacar l'excel·lent treball de direcció de Lurdes Barba, que ha aconseguit una interpretació força homogènia de la nova companyia, sense que la in-experiència d'algunes actrius hagi fet naufragar cap ni un dels seus inflamats desitjos. El personatge de Xavier Ripoll, tot i recordar el nom d'una tenebrosa personalitat de la reialesa, és un aplicat exemplar de l'honrada classe menestral, que viu amb una punta de resignació el seu destí criminal. És un treball fet d'interessants subtileses.

El que vull subratllar finalment d'una manera especial és l'actuació d'Àurea Màrquez, actriu que des dels seus primers papers, fa set o vuit anys, ha dut la teoria de la superació professional fins a la més contundent i regular expressió. Crec recordar que en el comentari que vaig fer de la seva intervenció en *L'habitació blava* de David Hare, el 2012, al Romea, assenyalaria que aquella era segurament la millor interpretació de la seva carrera. Cal dir que, un any abans, l'actuació de l'actriu a *Pedra de tartera*, havia merescut el premi Memorial Margarida Xirgu que s'atorga a la millor interpretació femenina de la temporada. I bé: el paper d'Àurea Màrquez a *Barbablava* no és molt extens ni molt dens, però l'obliga a uns registres dramàtics i d'una tràgica violència que han suposat, al meu entendre, un doctorat en un llenguatge verbal i gestual que no recordo haver-li vist ni escoltat en cap ocasió anterior. Per a mi l'actriu ha ingressat ja en la nòmina de les més grans.